

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“
с. РАЗБОЙНА, общ. РУЕН, обл. БУРГАС
e-mail: info-200919@edu.mon.bg тел.0893552257

УТВЪРЖДАВАМ
Варка Сербезова
Директор

ЕДИННИ УЧИЛИЩНИ ПРАВИЛА ЗА ДЕЙСТВИЕ В
СЛУЧАИ НА ТОРМОЗ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ
В ОУ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН“ С.РАЗБОЙНА, ОБЩ.РУЕН
2023-2024 година

Настоящите Единни училищни правила за действия в случаи на тормоз в училище са изготвени от Училищния координационен свет за справяне
тормоза в училище и са приети на ПС на заседание на 11.09.2023 г. с Протокол № 9 и Утвърдени със заповед на Директора –

Заповед №405/13.09.2023

Единните училищни правила са създадени във връзка с прилагане на Механизма за противодействие на училищния тормоз В ОУ „Д-р Петър Берон“. Те са неизменна част от превантивните дейности, които се предприемат на ниво училище. Тяхната цел е прилагане на цялостен училищен подход за недопускане на тормоз и прояви на насилие сред учениците и бързо и ефективно справяне с проявяванията на такива.

Правилата са разработени на базата на:

- направената оценка и анализирането на проблема, свързан с насилие и прояви на тормоз сред учениците;
- набраните предложения от страна на ръководството на училището, класовете, учителите, педагогическия персонал;
- съгласието с експерти по проблема, родители и институции/ организации, свързани с проблемите на безопасността на децата и тяхното физическо и психическо благополучие.

Правилата съблюдават следните **принципи**:

- Неголериране и нетърпимост на тормоза и насилието в ОУ „Д-р Петър Берон“;
- Ангажираност от страна на всички възрастни в училище;
- Стремж към формиране на училищна общност, култура на социално компетентно поведение от страна на всички участници в училищния живот и взаимно уважение;
- Строги граници, които индигират неприемливото поведение, водещо към прояви на тормоз и насилие и прилагане на съответни мерки при преминаването на тези граници.

Правилата гласят следното:

1. В ОУ „Д-р Петър Берон“ всички участници в училищния живот се уважават взаимно (ученици, учители, ръководство, родители, педагогически персонал).
2. Всички дават най-доброто от себе си, за да поддържат позитивен психологически климат и конструктивни отношения в дух на взаимно разбиране, съгласност и толерантност.
3. Всички в училище изпълняват съвестно и отговорно своите конкретни ангажменти по превенцията и справянето с училищния тормоз. Те са следните:

3.1. Задължения на учениците:

- Учениците изпълняват задълженията си според Правилника за вътрешния ред в училището.

- Учениците активно участват в изграждането на общоучилищна култура на вежливи и толерантни взаимоотношения и допринасят с поведението си за изграждането на училищната общност.
- Учениците не толерират насилието и тормоза и незабавно информират за наличие на подобни прояви.
- С оглед обхващане на местата, където според оценката се осъществява тормоз, могат да участват по график след заявено желание в дежурствата в междучасията.

3.2. Задължения на персонала:

3.2.1. Училищен координационен съвет:

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво училище. Обобщава предложенията на класовете и изготвя общоучилищни ценности, правила и последници.
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз.
- Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата.
- Подпомага класните ръководители с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.
- Всяка година извършва оценка на ситуацията в училище чрез различни анкети и методики и я представя пред Педагогически съвет.

- Съхранява протоколите за докладване на случаи на насилие.

3.2.2. Класни ръководители:

- В началото на годината провеждат занятия в часа на класа, посветени на тормоза и насилието. С помощта на учениците поставят на видно място в класната стая.
- Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз.
- Реагират при всеки опит за насилие над ученик в клас, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последници.
- За всеки инцидент или проява на насилие попълват протокол, който предават на председателя на УКС.
- Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на ученик от класа им.
- Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като могат да привличат различни специалисти, напр. от Центъра за превенция на насилието, Местната комисия за борба срещу противообществени прояви на малолетни и непълнолетни и др. Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 111.
- Информират родителите за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури. Съдействат за включването им в дейностите на ниво училище.

3.3.3. Учители, които не са класни ръководители:

- Включват темата за насилието в учебни единици, при които това е възможно.
- Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ.
- Познават и използват установената система за информирание и съобщаване за случаи на тормоз над ученици.
- Познават правилата и последствията на класа, прилагат ги и изискват от учениците да ги прилагат.

3.3.4. Дежурни учители:

- Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство.
- Реагират според утвърдените процедури в ситуации на насилие по време на дежурството им.
- Оказват съдействие на охраната при установени от тях нарушения на ученици и докладват на училищното ръководство, като попълват протокол, отразяващ инцидента.

3.3.5. Непедагогически персонал:

- Подлагат грижи за предотвратяване на насилнически действия в училищните помещения, за които отговарят.
- Познават основните принципи на действие в ситуации на тормоз и ги прилагат.
- Не допускат прояви на насилие и съобщават за тях на класен ръководител, заместник-директор, директор.

3.3.6. Ръководство:

- Ръководството на училището създава необходимите условия и предпоставки за изграждане на позитивен психосоциален климат и конструктивни взаимоотношения в дух на толерантност, сътрудничество и партньорство.
- Контролира дейностите по превенция на насилието и тормоза и интервенция в случаите на тормоз.
- Осъществява взаимодействия с извънучилищни институции и организации, имащи отношение към проблема.
- Насърчава и поощрява просоциалното поведение и добрите взаимоотношения чрез подходящи форми – грамоти, организиране на конкурси, инициативи, форуми, кампании и пр.

3.3.7. Родители:

- Провеждат задълбочени разговори по темата за тормоза и насилието със своите деца.
- Следят за признаци на утрачен тормоз и насилие над децата си.
- Незабавно уведомяват училищните власти, ако станат свидетели на прояви на тормоз и насилие.
- Активно се включват в мероприятията, организирани на ниво клас и на ниво училище във връзка с превенцията на тормоза и насилието.
- Участват в тематични родителски срещи, форуми и други училищни и извънучилищни дейности.

- Отправят предложения и при възможност подпомагат ресурсното осигуряване на прилагането на Механизма за противодействие на училищния тормоз.
- С оглед обхващане на местата, където според оценката се осъществява тормоз, могат да се включват по график в дежурствата в сградата на училището и училищния двор, в дейностите по посрещане и изпращане на учениците и др.

4. Процедура за информиране и съобщаване на случаи на тормоз

- ✓ Дете, жертва на тормоз – уведомява класния ръководител
- ✓ Дете, упражнило тормоз -уведомява класния ръководител
- ✓ Деца, които помагат и подкрепят тормоза – уведомява класния ръководител
- ✓ Дете – наблюдател - уведомява класния ръководител
- ✓ Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа

5. Процедури за регистриране, докладване и разглеждане на случаи на тормоз

Всеки учител или служител, станал свидетел на ситуация на тормоз или за която е получил сигнал /от ученик, родители или друг служител от училището/ е длъжен да се намеси, за да прекрати ситуацията на тормоз.

Действия в случаи на тормоз:

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Документиране	Процедура за интервенция
Първо – ниско Нарушаване на правилата	Действието се предприемат от класния ръководител, като се осъществява педагогическа работа – индивидуално, за група ученици или за целия клас. При повторение на насилственото поведение или ако един и същ ученик е тормозен нееднократно,	Ситуациите от първо ниво не се документират	1. Откриване на ситуация на тормоз- подробно информирание за случилото се от всички участници. 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници. 3. Уведомяване на родителите. 4. Консултации – предприемане на

	тогава се предприемат действия, предписани за ситуации нива две или три		индивидуални разговори с участниците. 5. Мерки и действия от страна на класния ръководител за намиране на решения. 6. Мониторинг на предприетите мерки и действия.
Второ – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или с по – сериозни последици	Действията се предприемат от класния ръководител, училищния психолог, представител на Координационния съвет, директор и родител. УКС прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случая	Ситуацията се документира в Училищен дневник със случаи и управление на информацията	1. Откриване на ситуацията 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници. 3. Уведомяване на ОЗД и /или полиция по преценка. Уведомяването е задължително и незабавно в случаи на сексуален тормоз. 4. Уведомяване на родителите. 5. Консултации 6. Мерки и действия – работа на УКС 7. Мониторинг на предприетите мерки и действия.

Второ – повтаряне на едни и същи нарушения на правилата или с по – сериозни последици	Действията се предприемат от класния ръководител, училищния психолог, представител на Координационния съвет, директор и родител. УКС прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случая	Ситуацията се документира в Училищен дневник със случаи и управление на информацията	1. Откриване на ситуацията 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници. 3. Уведомяване на ОЗД и /или полиция по преценка. Уведомяването е задължително и незабавно в случаи на сексуален тормоз.
---	--	--	---

			<p>4. Уведомяване на родителите. 5. Консултации 6. Мерки и действия – работа на УКС 7. Мониторинг на предприетите мерки и действия.</p>
<p>Трето – злоупотреба със сила и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота</p>	<p>Незабавно се уведомява ОЗД и /или полицията. Действието се предприема от директор заедно с УКС със задължителното участие на родителите и компетентните власти – ОЗД, полиция, център за социална работа, здравни центрове и др. Отговорът на училището може да е насочван към полиция, ОЗД, община, съставяне на протокол за тормоз, включване на учениците в допълнителни програми</p>	<p>Ситуацията се документира в Училищен дневник със случаи и управление на информацията. Предприема се интензивна работа, включваща всички участници, оценка на потребностите и план за действие и се инициират процедури в съответствие със закона</p>	<p>1. Откриване на ситуация на тормоз и незабавно уведомяване на ОЗД и /или органите на полицията. 2. Прекратяване на ситуацията и успокояване на всички участници. 3. Уведомяване на родителите 4. Консултации – индивидуални разговори с участниците. 5. Мерки и действия от страна на УКС, интензивна работа по случая и насочване към други служби и /или услуги от страна на директора. 6. Мониторинг на предприетите мерки и действия.</p>